

Strilbataljon 04 kallas Försvarsmaktens nya organisation för stridsledning och luftbevakningsförband.

Foto: Peter Liander/Försvarets bildbyrå

Ett nytt ledningsförband

Strilbataljon 04

Strilbataljon 04 är benämningen på Försvarsmaktens och flygvapnets nya organisation för stridslednings- och luftbevakningsförband.

Genom driften av radar-sensorer och sambands-system har de en nyckelroll i den nya insatsorganisationen.

Den nya bataljonstypen kommer att premiärövas under våren 2003 i årets flygvapenövning.

AV ESKIL BURSTRÖM & RUNE NILSSON

Försvarsmaktens omdiriktning medförde krav på bildande av en Insatsorganisation. För flygvapnet innebär detta bland annat att stridslednings- och luftbevakningsbataljonerna (Strilbataljonerna) minskades från sex till tre. Genom omorganisation bildades insatsförbandet Strilbataljon 04 inom ramen för Försvarsmaktens målbild 2010 (se FV-Nytt nr 1-2001).

Högkvarterets styrande direktiv till Flygtaktiska Kommandot (FTK) för utarbetande av en ny taktisk, organisatorisk, ekonomisk och målsättning (TOEM) innebär att:

- Grunddelarna i organisationen för Strilbataljon 04 ska vara identisk för de tre bataljonerna. Skillnader i uppgifter och geografi hanteras genom tilläggförband.
- Mycket stram personalram, i stort sett halvering av tidigare personalvolym.

- Strilbataljon 04 ska kunna verka successivt från 2004.

I direktiven framgick också att följande kompanier utgår: radarkompani PS-860, radarpluton PS-870, radartransportpluton, RaL-kompani, strilförsvarskompani.

Nya förbandsenheter blir:

- Sensorkompani med tilläggförbanden Sensortropp 860, Sensortropp 870 samt Sensortransporttropp
- Sambandskompani
- Radiokompani
- Markteleavdelning
- Strilsäckkompani

Bataljonsstaben organiseras enligt internationell struktur (Nato-standard), med stabsdelar benämnda S 1 - S 11. Här har en viss personell utökning skett för att bättre kunna förbandsleda och stödja underställda kompanier.

Sensorkompanierna med underställda

Radarn PS-860 är ett av Försvarsmaktens viktigaste sensorsystem i bevakningen av svenskt luftrum.

Foto: Peter Modigh/Försvarets bildbyrå

sensortroppar 860, -870 samt sensortransporttroppar, utgör den största förändringen i den nya organisationen. Sensortropparna har endast bemanning för drift, sjukvård och bevakning. Förplägnadstjänsten och viss transporttjänst genomförs på troppnivå. Övrigt underhåll stöds av Sensorkompaniet alternativt bakre nivå såsom Försvarsmaktens logistikorganisation (FM Log) alternativt det civila samhället.

Sambandskompani, Radiokompani och Markteleavdelning, som i tidigare organisation tillhört dåvarande Flygkommandostaber, ingår numera i Strilbataljon 04.

Sambandskompaniet har nu helt ny organisation och uppgifter, främst inriktad mot IT-stöd. Radiokompaniet har som huvudsaklig uppgift att upprätta markradiostationer, ej någon radiolänkuppgift för anslutningsstråk.

TOEM-arbetet har genomförts under ledning av numera avvecklade utvecklingsavdelningen vid FTK. Samtliga flottiljer har medverkat i ett antal arbetsgrupper och nedlagt ett stort och stundtals mödosamt arbete på förhållandevis kort tid. Resultatet blev ett styrande dokument som fastställdes av Högkvarteret i november 2002.

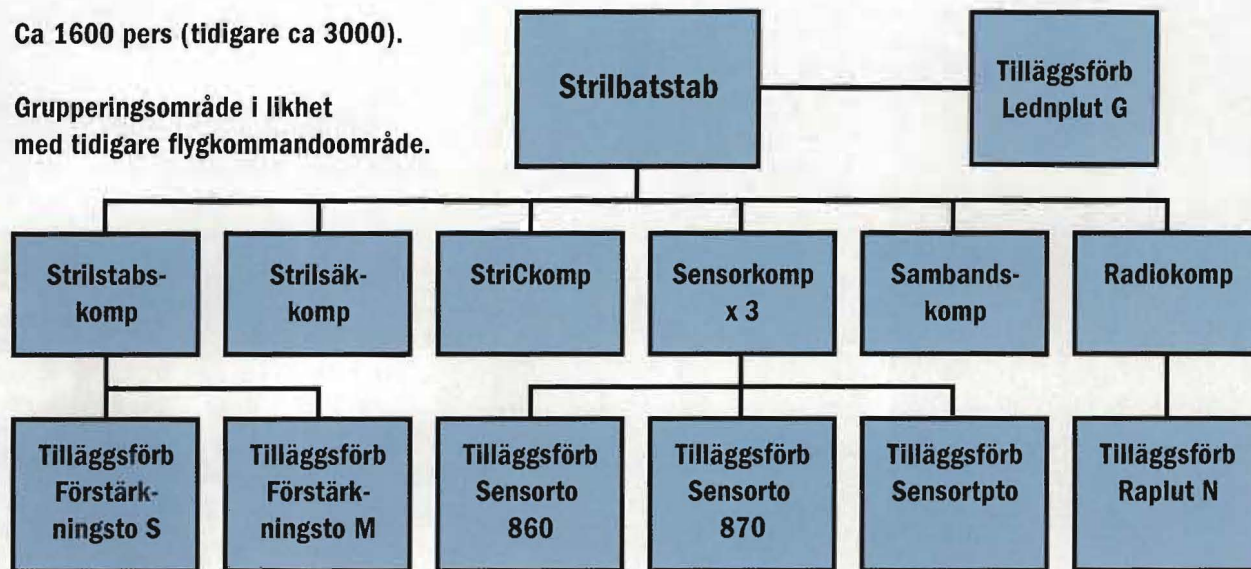
Taktikansats

TOEM innehåller vad ett förband skall innehålla, dess uppgifter i stort men främst för bataljonsnivån. Med erfarenheter från tidigare arbeten, är slutsatsen att det erfordras ett dokument som tydligare och mer utförligt behandlar förbandets verksamhet – Taktikansats Strilbataljon 04. Detta dokument beskriver hur förbandets verksamhet skall bedrivas ner till gruppnivå.

STRILBATALJON 04

Ca 1600 pers (tidigare ca 3000).

Grupperingsområde i likhet med tidigare flygkommandoområde.

Utarbetandet av Taktikansats Strilbataljon 04 har genomförts på motsvarande sätt som TOEM. Förbandsrepresentanterna har även här utfört ett bra arbete, varvid dokumentet kunde planenligt fastställas av Chefen för FTK den 19 december 2002.

Taktikansatsen kommer senare att utvecklas till ett Utbildningsreglemente för Strilbataljon 04. Först måste dock erfarenheter vinnas från verifiering av förbandet, främst vid flygvapenövningar.

Verifieringsövning

Inom ramen av Flygvapenövning 03 ska förbandsledningsförmågan vid Strilbataljon 04 verifieras. För bataljonen genomförs en verifieringsövning huvudsakligen i norra delen av landet, där övad bataljon bemannas av F 4 på Frösön och F 21 i Luleå. En radiopluton ur F 17 i Ronneby genomför sin slutövning i södra Sverige. Övningsledningen bemannas av F 16 i Uppsala med stöd av F 17 och F 20.

F 20/TU Stril med stöd av taktikutvecklingsenheten för samband (TU Sb), ansvarar för verifiering samt att med förbanden driva fortsatt utveckling av organisationen och materiel.

Elever som genomför nivåhöjande utbildning vid Strilskolan, Bas- och Underhållsskolan samt IT-Skolan, deltar i övningen. Erfarenheter kommer att ligga till grund för fortsatt utveckling av Taktikansats Strilbataljon 04. Härigenom skapas förutsättningar för en lärande organisation som utvecklar sina arbetsmetoder mellan flygvapenövningarna.

Förbandsutbildning

Under hösten 2002 genomförde FTK en översyn av förbandsutbildningssystemet. Arbetet fokuserades främst på hur utbildningen av värnpliktiga ska organiseras för att personalförsörja både förband för internationella insatser och insatsorganisationens förband samt förbättra rekryteringen av officerare.

Klarhet uppnåddes avseende vilka värnpliktsbefattningar och förbandsdelar som ska grundutbildas respektive överföras mellan och inom Basbataljon 04, Strilbataljon 04, samt Flygverkstadskompani 04.

Översynen av förbandsutbildningssystemet och organisationen för Strilbataljon 04, leder till att en förbandsomsätt-

ningsplan beräknas fastställas under 2003. I planen regleras när och var olika förbandsdelar ska grundutbildas. Planen ligger därmed till grund för förbandens beställningar av värnpliktiga till Pliktverket.

Genom den minskade personalvolymen och geografiska spridningen på förbanden, sker förbandsutbildningen främst inom tropps och plutons ram fram till bataljonsövning vid flygvapenövningar.

De tre strilbataljonerna får vid flygvapenövningarna lösa av varandra i tre roller; som övad, som övningsledning samt som ansvarig för Incidentberedskap luft. Vissa specialister kommer av naturliga skäl att arbeta mer i en av dessa roller. Förbanden kommer att stödja varandra med personal för att lösa bristsituationer.

Under det utbildningsår en strilbataljon är övad, tillförs den ett något större antal underställda förband än de övriga två åren.

ESKIL BURSTRÖM ÄR PENSIONERAD MAJOR OCH HAR TIDIGARE TJÄNSTGJORT VID DÅVARANDE UTVECKLINGSÄVDDELNINGEN I FTK.
RUNE NILSSON ÄR MAJOR VID F 20 TUSTRIL I UPPSALA.